

237/2017/Ált.

TÁJÉKOZTATÓ

- a Megyei Közgyűléshez -

**a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
2016. évben végrehajtott tevékenységéről**

**Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei
Katasztrófavédelmi Igazgatóság**

H-4400 Nyíregyháza, Erdő sor 5. ☒: 4406 Nyíregyháza, Pf.:2.

Tel: (+36 42) 594-609 Fax: (+36 42) 404-425

e-mail: szabolcs.titkarsag@katved.gov.hu

Szám: 36500/3479-3/2017.ált.

TÁJÉKOZTATÓ

a

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság

2016. évben végrehajtott tevékenységéről

Felterjesztem!

Nyíregyháza, 2017. április 11.

**Varga Béla t. ezredes
megyei igazgató**

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (továbbiakban: igazgatóság) a 2016. évi feladatait az országos munkaprogramra és célkitűzésekre figyelemmel, a megyei munka- és ellenőrzési tervekben meghatározottak, a hatályos jogszabályokban, a közjogi szervezetszabályzó eszközökben, a belső országos és területi szintű szabályzóknak, az alapító okiratban, valamint az SzMSz-ben előírtak alapján hajtotta végre. Az állomány a fokozatosan növekvő szakmai elvárásoknak megfelelően végezte a mentő tűzvédelmi tevékenységet, valamint a folyamatosan fejlődő és változó normarendszert elsajátítva és alkalmazva látta el a tűzvédelmi, polgári védelmi, iparbiztonsági, vízügyi és vízvédelmi feladatokat. Továbbra is a prevenció elsődlegességét kiemelve valósítottuk meg az integrált hatósági és szakhatósági tevékenységet, a feladatok komplex, minden szakterületre kiterjedő végrehajtásával biztosítottuk a káresemények, katasztrófák bekövetkezésének megelőzését, a bekövetkezett események felszámolását.

I. AZ ÉV LEGFONTOSABB CÉLKITŰZÉSEI

1. A jogszabályokban és közjogi szervezetszabályzó eszközökben meghatározott irányítási, felügyeleti jogkörök erősítése a közbiztonság javításában, a lakosság életének és anyagi javainak védelme érdekében

Az elmúlt évben a szervezetünk szakmai felkészültségének javítása mellett, az önkormányzati és önkéntes tűzoltók felkészítését is kiemelten támogattuk. A rendszeres ellenőrzések során feltártuk a hiányosságokat, melyek kijavításához a fejlődés érdekében iránymutatást tudtunk nyújtani. Ennek eredményeként javult a beavatkozó állomány felkészültsége, ezáltal a megyénk mentő tűzvédelme, az állampolgárok biztonságérzete. Több tanfolyamot szervezve növeltük a tűzoltói alapképzettséggel, valamint a tűzoltásvezetői képesítéssel rendelkezők számát. A szervezetszabályzó eszközökben meghatározott feladatokon felül a katasztrófavédelmi műveleti szolgálat rendszeresen felügyeli és irányítja az önkormányzati és beavatkozó önkéntes tűzoltók tevékenységét, a szakmai szabályok helyes értelmezése és a beavatkozások hatékonyságának és biztonságának javítása érdekében.

2. A tűzvédelmi szempontból lefedetlen területeken (fehér foltok) a már működő önkéntes tűzoltó egyesületek erősítése, közreműködés új tűzoltó egyesületek létrehozásában

Az önkéntesség erősítését, mint stratégiai célt kiemelten fontos feladatként kezeltük a 2016. évben. A tűzvédelem területén 3 működő és 1 bejegyzés alatt álló önkéntes tűzoltó egyesülettel nőtt az önkéntes erő, melyek megalakulása nem csak a közbiztonság javulásának fontos eleme, de a településeken a közösségtudat erősítésének, az összefogásnak és az önmentő képesség növelésnek is hangsúlyos részét képezi. Az elmúlt időszakban a hivatásos tűzoltó kollégáink is egyre nagyobb szerepet vállaltak az önkéntesség fejlesztésében. A lakókörnyezetükben személyes példamutatásukkal is hozzájárultak az önkéntesség erősödéséhez és egy aktív lakossági bázis kialakulásához, melynek meghatározó részévé váltak. A fejlődést nagyban segítik az önkéntes tűzoltó egyesületek támogatására kiírt pályázatok.

3. A tűzvédelmi megelőző tevékenység hatékonyságának növelése érdekében a Területi Tűzmegeelőzési Bizottság tájékoztató szerepének növelése, társadalmi kapcsolatának kiszélesítése

A területi tűzmegeelőzési bizottság a tevékenységét a speciális és az általános tájékoztatások és felkészítések területén is végrehajtotta. Az időnyomokhoz igazodva adtunk több rendezvényen és helyszínen tájékoztatót. A tűz-, illetve káresemények megelőzése érdekében ismertettük a jogszabályi rendelkezéseket és a jogszerű eljárásokat. Az évszakokhoz, ünnepeinkhez és szokásainkhoz kapcsolódó veszélyekre időszerűen hívtuk fel a figyelmet és adtunk tájékoztatást a médiákban, valamint a honlapunkon. Az igazgatóság tűzkonténerének segítségével - több alkalommal - látványosan bemutattuk a lakóházak biztonságát veszélyeztető helyzeteket és azok következményeit. Kiemelten kezeltük a CO mérgezések, valamint a kéménytűzek megelőzését szolgáló ismeretek átadását.

4. A 2016. évben tovább folytatni a települési mentőcsoportok létrehozását, amelyek rövid időn belül képesek beavatkozni a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében

A polgári védelmi szakterületen az elmúlt évben tovább folytattuk az önkéntességre épülő veszélyelhárítási tevékenységet. A védelmi igazgatás területi és helyi szervezetei, valamint a települések polgármesterei azonosultak törekvéseinkkel és folyamatosan segítették a mentőcsoportok megalakítását. A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (továbbiakban BM OKF) által kiírt pályázatok az önkéntes egységek képességeit, ezáltal a védelmi rendszerben betöltött szerepét jelentősen növelték. A megyénk fő természeti veszélyeztetettségét az ár- és belvíz jelenti, ezért a megalakult önkéntes szervezeteink erre kaptak felkészítést és szereztek nemzeti minősítést. Célunk, hogy a megye mind a 229 településén működjön olyan önkéntes mentőcsoport, melynek tagjai képzettségük és felszereltségük alapján képesek szakszerűen és gyorsan végrehajtani a védekezési feladatokat.

5. Kiemelt figyelmet kell fordítani a Seveso III. Irányelv magyarországi bevezetésével a jogi szabályozásban megjelenő, a veszélyes üzemekkel kapcsolatos új törvényi és rendeleti előírások végrehajtására

A Seveso III. Irányelv alapján készített hazai szabályozás megyénkben 21 üzemet érintett, melyek közül 16 nyújtott be egységes szerkezetbe foglalt, illetve módosított biztonsági dokumentációt. A hatósági jogkörünkben eljárva fokozottan figyeltünk a veszélyes anyagok besorolásával kapcsolatos változásokra, a súlyos balesetek környezeti hatásainak kidolgozására, a külső hatások beépítésére, a dominóhatás vizsgálatára, valamint a felső küszöbértékű üzemek esetében a biztonsági irányítási rendszer megfelelésére. A lakosságvédelem és tájékoztatás kiemelt szerepet kapott a tevékenységünkben, figyelemmel a bekövetkezett jogszabályváltozásokra. Az érintett üzemek tekintetében minden lakossági tájékoztató elkészült, melyeket a lakosság megismert, illetve megismerhet.

6. A katasztrófavédelem műveletirányítási rendszerének zökkenőmentes beillesztése az ESR-112-es rendszerbe, az ehhez szükséges technikai, szervezeti, személyi feltételek biztosítása

Január 14-én - az ütemtervben meghatározottak szerint - a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság épületében kialakított tevékenység-irányítási központban kezdte meg a működését a megye műveletirányítása. A tervezett 7 munkaállomásból 5 áll rendelkezésünkre. A munkaállomásokhoz a főkapitányság minden eszközt és elérhetőséget biztosított, illetve folyamatosan bővítette a lehetőségeket (pl.: nyílt internet hozzáféréssel). A működés technikai és személyi feltételei biztosítottak. A tevékenységirányítási központba költözéssel gyorsabb lett az információáramlás, valamint a személyes kapcsolatok kiépülése folytán hatékonyabbá vált az együttműködés. A rendőrséggel történő egyre szorosabb együttműködés tovább segíti – a rendőri információkra is támaszkodva – a hatékony és költségtakarékos beavatkozások végrehajtását.

7. Az integrált hatósági munka erősítése érdekében biztosítani a társhatósági együttműködési készséget, erősíteni a szolgáltató szemléletet, az eljárások törvényességét

A társhatóságokkal egyre bővülő körben végezzük a hatósági tevékenységünket. A supervisor hatósági tevékenységünk végrehajtása során az érintett hatóságok is megtapasztalták az elmúlt időben a több területre kiterjedő hatósági ellenőrzések eredményességét, amely az üzemeltetőket a szabályos és biztonságos működés megvalósítására sarkallja. A különböző hatósági jogköröket gyakorló közös ellenőrzése, valamint az integrált hatósági szemlélettel végzett tevékenység szélesíti a revíziókon résztvevők látókörét, ezáltal jelentősen nőtt a hatékonyság.

II. ELVÉGZETT SZAKMAI FELADATOK

1. Polgári védelmi szakterület

Az elvégzett feladatok, megtett intézkedések (kiemelve a közbiztonság, a lakossággal való kapcsolattartás és a megyei vezetéssel való együttműködés jelentőségét)

A 2016. évben ismét végrehajtottuk a települések kockázatértékelését és –becslését, amely alapján nem vált szükségessé a településeink katasztrófavédelmi osztályának módosítása (*1. számú melléklet 1. számú ábra*). Továbbra is kiemelten kezeltük a kockázati helyszínek beazonosítását, illetve az ismert kockázati helyszínek összevont hatósági ellenőrzését, amelyek az év adott időszakában jellemző eseményekre és feladatokra történő felkészülés keretében kerültek végrehajtásra. Ellenőriztük a melegedő- és befogadó helyeket, a közút menti fákat és fasorokat, a belterületi vízelvezető rendszereket, az állami és az önkormányzati védműveket, a települési vízkár-elhárítási terveket, a lakossági riasztó- és riasztó-tájékoztató eszközöket, a téli kockázati helyszíneket. Mindösszesen 1355 db szakterületi ellenőrzést hajtottunk végre, amelyekbe bevontuk a társszerveket és hatóságokat.

A megyei veszély-elhárítási terv rendelkezésre áll, az illetékességi területen minden település rendelkezik veszély-elhárítási tervvel. A tervek felülvizsgálata a 2016. évben végrehajtásra került, amelynek során a szükséges pontosításokat, módosításokat elvégeztük, illetve a települések végrehajtották. A tervekbe és mellékleteikbe beépítésre kerültek az újonnan azonosított veszélyeztető hatások és a kezelésük során végrehajtandó tevékenységi sorok. A vízügyi igazgatóságok által aktualizált lokalizációs tervek alapján elkészítettük az új kitelepítési- és befogadási terveinket. A megyében 138 település veszélyeztetett árvíz által, ahol közel 150 000 fő él. A települési veszély-elhárítási tervek mellékleteként 11 külső védelmi és valamennyi településen vízkár-elhárítási tervvel rendelkezünk.

Az igazgatóság operatív törzse ellátja az Megyei Védelmi Bizottság katasztrófavédelmi munkacsoportjának feladatait is. A megyében a helyi védelmi bizottság elnökhelyettesek kijelölése megtörtént, így 13 fő támogatja a helyi védelmi bizottság elnökök tevékenységét. Felkészítésük rendszeres, megfelelő ismertekkel rendelkeznek a jelentkező feladataik ellátásához.

A 2016. évben kiemelten kezeltük az önkéntességen alapuló polgári védelmi szervezetek létrehozásának folytatását, amelynek eredményeként további 42 települési mentőcsoportot hoztunk létre, ezekben 358 fő lát el feladatokat. A megyében 1 megyei- 71 fővel, 13 járási- 436 fővel és 97 települési mentőcsoport (9 db I., 86 db II. és 2 db III. katasztrófavédelmi osztályba sorolt) 859 fővel került létrehozásra. A megye fő veszélyeztetettségére tekintettel az önkénteseink rendelkeznek az alapvető vízkár-elhárítási tevékenység szakterületi minősítéssel, továbbá a „Szamos” és a „Nyír” Mentőcsoportok árvízi és vízi mentési, a „Nyír” Mentőcsoport keresőkutyás minősítéssel is (*1. számú melléklet 2. számú ábra*).

Az értékelt időszakban 10 alkalommal került sor a megyei, 13 alkalommal járási és 1 alkalommal 8 települési mentőcsoport részleges alkalmazására, mely alkalmak elsősorban eltűnt személyek kereséséből, valamint a viharkárral kapcsolatban történt beavatkozásokból adódtak (*1. számú melléklet 3. számú ábra*). A megye területén összesen 12 183 fő került beosztásra valamilyen szintű polgári védelmi szervezetbe, melyből 26 fő munkahelyi-, 10 825 fő települési- és 1 397 fő területi polgári védelmi szervezetben lát el feladatokat. A jelentkező feladatok végrehajtása érdekében kijelölésre került 763 db munkagép és gépjármű. A polgári védelmi szervezetek állományából 6 051 fő részére tartottunk felkészítést (*1. számú melléklet 4. számú ábra*).

A lakosság felkészítés egyik legeredményesebb módszere a katasztrófavédelmi közösségi szolgálatteljesítés, amelynek keretében a tanulók betekintést nyernek valamennyi szakterület tevékenységébe, elsajátíthatják az önmentés és másokról gondoskodás lehetőségeit, technikáit. Igazgatóságunk nagy hangsúlyt fektetett a tanulók érdeklődésének felkeltésére, amelyet alátámaszt, hogy továbbra is nagy számban jelentkeznek a katasztrófavédelmi közösségi szolgálatra, 2016-ban 996 fő tanuló teljesített közösségi szolgálatot (*1. számú melléklet 5. számú ábra*).

2016-ban a polgármesterek és jegyzők részére honvédelmi és katasztrófavédelmi felkészítést szerveztünk, melyen összesen 252 fő vett részt. Az év során több alkalommal tartottunk felkészítést az MVB tagjainak és a HVB elnököknek, amelyek az év adott időszakának jellemző eseményeihez, a jogszabályban meghatározott témakörökhöz, illetve az aktuális gyakorlatokkal kapcsolatos feladatokhoz igazodtak.

A passzív felkészítés keretében elsősorban az igazgatóság honlapján, emellett különböző médiák honlapjain és a megyei napilapban – összesen 292 alkalommal – jelentettünk meg közérdekű közleményeket, lakossági tájékoztatókat és ismertettük a helyes követendő magatartási szabályokat.

Helyi és területi szinten is megrendezésre került a felmenő rendszerű katasztrófavédelmi ifjúsági verseny, melyen 65 általános- és 35 középiskolai csapat vett részt, így összesen 400 fő mérettette meg magát.

2016. február 26-án „A határon átnyúló és a szektorok közötti együttműködés erősítése” pályázat keretében jégről mentési gyakorlatra került sor a romániai Túrterebesen. A gyakorlaton magyar és román hivatásos és civil szervezetek vettek részt.

2016. június 08-án a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság felkérésére részt vettünk a Beregi Árapasztó Tározó megnyitásával kapcsolatos törzsvezetési-, majd 09-én a végrehajtási gyakorlaton.

A BM OKF kiemelt – 3 000 000 Ft-os – támogatásban részesítette megyénket a honvédelmi felkészítés megvalósítása érdekében. Októberben Vásárosnamény-Gergelyugornyán, Dombrádon, Csengerben és Nyíregyházán, novemberben Nagyecsedén tartottunk felkészítéseket, amelyeken összesen 657 fő vett részt.

2016-ban második alkalommal – az országban egyedüli módon – rendeztük meg a területi önkéntes mentőcsoportok megyei versenyét, amelyen 14 csapat, összesen 70 fővel mérette meg magát és szerzett új ismereteket.

Megszerveztük és végrehajtottuk a közbiztonsági referensek alap- és továbbképzését, melyeken alapképzettséget 25 fő, mélyebb ismereteket 118 fő referens és referens-helyettes szerzett. Végrehajtottuk Borsod-Abaúj-Zemplén megye és a megyénk közbiztonsági referenseinek regionális szakosított továbbképzését, amelyen 109 fő vett részt.

Végrehajtottuk a lakossági riasztó- és riasztó-tájékoztató eszközök ellenőrzését, amelyen megállapításra került, hogy a megyében található 299 db eszköz közül 141 db üzemképes.

2016. március 02. és 08. között 11 helyszínen kerültek végrehajtásra a BM OKF pályázatán elnyert mobilgátek alkalmazására történő felkészítések, amelyen 657 fő vett részt.

Az államigazgatási szervek szakértőinek és a helyi védelmi bizottságok titkárainak katasztrófavédelmi felkészítését 22 fő részvételével hajtottuk végre.

2016. április 22-én 03.30-tól a megyei katasztrófavédelmi igazgatóság teljes személyi állománya részére értesítési és készenlétbe helyezési gyakorlatot tartottunk, amely során 348 fő kiértesítése történt meg, akik 100%-ban határidőre és az előírt felszereléssel beérkeztek.

Az önkéntes mentőszervezetek 2016. évi támogatására kiírt pályázatra 16 pályamunka, összesen 22 016 788 Ft értékben került beadásra, amelyből a központi döntés alapján 15 szervezet került támogatásra 10 259 107 Ft értékben.

A 2016. június 21-én Rozsály települést és térségét (Zajta, Méhtelek, Garbolc, Uszka, Kishódos, Nagyhódos, Gacsály, Magosliget, Botpalád, Tiszabecs, Csenger településeket) sújtó viharkár indokolt megyei szintű koordinációt, amelynek során a területi és a helyi operatív törzs működtetése is szükséges volt. A vihar kapcsán 999 épület sérült, amelyek közül 1 vált lakhatatlanná, ahonnan 2 fő került kitelepítésre. A káresemények felszámolásában összesen 692 fő, köztük – a hivatásos egységeken túl – önkéntes mentőcsoportok és tűzoltó egyesületek állománya vett részt.

A korábbi évekhez hasonlóan 2016-ban is a rendkívüli időjárás okozta káresemények miatt nyújtottak be az önkormányzatok vis maior pályázatot. A megyét sújtó heves esőzések – amelyek esetenként jégesővel is jártak – következtében a védekezési költségeinek megtérítésére és a helyreállítás megvalósítása érdekében összesen 11 önkormányzat 256 561 186 Ft értékben nyújtott be vis maior támogatás iránti kérelmet. A benyújtott kérelmek közül 12 kapott támogatást, 1 a beszámoló készítésének idejében elbírálás alatt van.

Egyéb végrehajtott feladataink

2. Tűzoltósági szakterület

2.1 A 2016. év legfontosabb tűzvédelmi szakterületi célkitűzései, feladatai

A jogszabályokban és közjogi szervezetszabályzó eszközökben meghatározott irányítási, felügyeleti jogkörök erősítése a közbiztonság javításában, a lakosság életének és anyagi javainak védelme érdekében.

A tűzvédelmi szempontból lefedetlen területeken (fehér foltok) a már működő önkéntes tűzoltó egyesületek erősítése, közreműködés új tűzoltó egyesületek létrehozásában.

A tűzvédelmi megelőző tevékenység hatékonyságának növelése érdekében a Területi Tűzmegeelőzési Bizottság tájékoztató szerepének növelése, társadalmi kapcsolatának kiszélesítése

2.2 Az elvégzett feladatok, megtett intézkedések (kiemelve a közbiztonság, a lakossággal való kapcsolattartás és a megyei vezetéssel való együttműködés jelentőségét)

A 2016. évben 4 hivatásos tűzoltó parancsnokság (továbbiakban: HTP) és az alárendeltségükben működő 3 katasztrófavédelmi órs, valamint 6 önkormányzati tűzoltó parancsnokság (továbbiakban: ÖTP) folyamatos szolgálata látta el a megye mentő tűzvédelmét. A lakosság biztonságát jelentősen növeli az önállóan beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesületeként működő Demecseri, Tyukodi és Tarpai egyesületek tevékenysége.

Az elmúlt évben a szervezetünk szakmai felkészültségének javítása mellett, az önkormányzati és önkéntes tűzoltók felkészítését is kiemelten támogattuk. A rendszeres ellenőrzések során feltártuk a hiányosságokat, melyek kijavításához a fejlődés érdekében iránymutatást tudtunk nyújtani. Ennek eredményeként javult a beavatkozó állomány felkészültsége, ezáltal a megyénk mentő tűzvédelme, az állampolgárok biztonságérzete. Több tanfolyamot szervezve növeltük a tűzoltói alapképzettséggel, valamint a tűzoltásvezetői képesítéssel rendelkezők számát. A szervezetszabályzó eszközökben meghatározott feladatokon felül a katasztrófavédelmi műveleti szolgálat rendszeresen felügyeli és irányítja az önkormányzati és beavatkozó önkéntes tűzoltók tevékenységét, a szakmai szabályok helyes értelmezése és a beavatkozások hatékonyságának és biztonságának javítása érdekében.

Az önkéntesség erősítését, mint stratégiai célt kiemelten fontos feladatként kezeltük a 2016. évben. A tűzvédelem területén 3 működő és 1 bejegyzés alatt álló önkéntes tűzoltó egyesülettel nőtt az önkéntes erő, melyek megalakulása nem csak a közbiztonság javulásának fontos eleme, de a településeken a közösségtudat erősítésének, az összefogásnak és az önmentő képesség növelésnek is hangsúlyos részét képezi. Az elmúlt időszakban a hivatásos tűzoltó kollégáink is egyre nagyobb szerepet vállaltak az önkéntesség fejlesztésében. A lakókörnyezetükben személyes példamutatásukkal is hozzájárultak az önkéntesség erősödéséhez és egy aktív lakossági bázis kialakulásához, melynek meghatározó részévé váltak. A fejlődést nagyban segítik az önkéntes tűzoltó egyesületek támogatására kiírt pályázatok.

A területi tűzmegeelőzési bizottság a tevékenységét a speciális és az általános tájékoztatások és felkészítések területén is végrehajtotta. Az idénymunkákhoz igazodva adtunk több rendezvényen és helyszínen tájékoztatót. A tűz-, illetve káresemények megelőzése érdekében ismertettük a jogszabályi rendelkezéseket és a jogszerű eljárásokat. Az évszakokhoz, ünnepeinkhez és szokásainkhoz kapcsolódó veszélyekre időszerűen hívtuk fel a figyelmet és adtunk tájékoztatást a médiákban, valamint a honlapunkon. Az igazgatóság tűzkonténerének segítségével - több alkalommal -

látványosan bemutattuk a lakóházak biztonságát veszélyeztető helyzeteket és azok következményeit. Kiemelten kezeltük a CO mérgezések, valamint a kéménytűzek megelőzését szolgáló ismeretek átadását.

A tavalyi évben tovább erősödött a tűzvédelmi területen az önkéntesség rendszere. Kállósemjén, Csenger, Nagyecsed és Napkor önkéntes tűzoltó egyesületek (továbbiakban: ÖTE) kötöttek megállapodást a működési terület szerinti HTP-vel, így már 32 önkéntes tűzoltó egyesület vonható be a megye katasztrófavédelmi műveleteibe. Az egyesületekkel kötött megállapodások és minősítések alapján 3 I-es, 23 II-es és 5 III-as, 1 IV-es kategóriájú, melyek közül 5 ÖTE ún. fehér folton végez mentő tűzvédelmi tevékenységet.

A megyénkben működő hivatásos, önkormányzati és önkéntes rendszer megbízhatóan biztosítja a közbiztonság fenntartását. *(A tűzvédelmi lefedettséget, a hivatásos tűzoltó parancsnokságok, katasztrófavédelmi őrsők működési területét és az önkormányzati tűzoltó parancsnokságok elsődleges műveleti körzetét az 2. számú melléklet 1. számú ábrája tartalmazza.)*

A hatályos szabályozás alapján a 6 alkalomszerűen igénybe vehető létesítményi tűzoltóság működik, melyek állománya az adott létesítményben végzett szakmai tevékenysége mellett látja el a tűzvédelmi feladatokat.

A tűzvédelem területén a felkészülési tevékenység keretében az igazgatóságunk az illetékességi területén valamennyi településére készített műveletirányító terv adatlapot, melyeket folyamatosan aktualizálunk. A HTP-k felmérték és folyamatosan készítik a közzégi szervezetszabályzó eszközökben meghatározott létesítményekre vonatkozó tűzoltási és műszaki mentési terveket (továbbiakban: TMMT), illetve egyszerűsített TMMT-eket. Jelenleg a megyénkben 162 létesítmény rendelkezik tűzoltási és műszaki mentési tervvel, szemben az előző évi 158 darabbal.

A katasztrófavédelmi műveletek közül a megye tűzoltói 2016-ban 2171 esetben végeztek beavatkozást. A 2015. évi adatokhoz (2362) viszonyítva 8%-os csökkenés tapasztalható. Ebből 751 (2015-ben 1402) tüzeset és 1420 (2015-ben 960) műszaki mentés. A tüzesetek száma, a 2015-ös 1402 esetet figyelembe véve, 46%-kal csökkent, melynek oka elsősorban a javuló prevenciók tevékenységnek is köszönhető. A szabadtéri tüzek száma 298 eset, mely jelentős csökkenést mutat a korábbi évekhez (2015. év: 841 eset; 2014. év: 752 eset; 2013. év: 611 eset;) képest. *(A tüzesetek számának alakulása 1. számú melléklet 2. számú ábra)*

A téves jelzések száma 2016-ban 575 (2015-ben 362), a szándékosan megtévesztő jelzések száma 44 (2015-ben 31). A téves jelzések számának jelentős növekedése a téves automatikus tűzjelzések számának növekedésével magyarázható.

Tüzesetek következtében 4 személy vesztette életét (2015-ben szintén 4 fő), a megsérült személyek száma 29 (2015-ben 42), a megmentett személyek száma pedig 14 (2015-ben 12).

A műszaki mentések száma 2016-ban 1420, amely a 2015-ös 960 esetszámhoz viszonyítva jelentős emelkedést mutat, melynek fő oka a június 21-én Rozsályt és térségét sújtó vihar következményeinek felszámolása és a további károk megelőzése érdekében végrehajtott beavatkozások magas száma). Műszaki mentések - többségében közlekedési balesetek - helyszínein 2016-ban 33 személy vesztette életét (2015-ben 31), a sérült személyek száma 272 (2015-ben 280), a megmentett személyek száma 101 (2015-ben 101).

2016-ban az ÖTP-k 462 vonulást hajtottak végre szemben a 2015. évi 553 vonulással, amely 16%-os csökkenést jelent. A vonulási számok csökkenésének oka, hogy 2016-ban kevesebb szabadtéri tüzeset következett be az ÖTP-k elsődleges műveleti körzetében. A 462 vonulási eseményből 378 eset (81%) felszámolását önállóan végezték az ÖTP-k.

2016-ban 327 esetben – az összes vonulás 15%-ában – végeztek beavatkozást a megyebeli ÖTE-k. A három működő, önállóan beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesület 138 beavatkozást hajtott végre, ebből 54 esetben önállóan avatkoztak be.

A területi tüzmelegelőzési bizottság szorosan együttműködött a Bánki Donát Műszaki Középiskola fizika szakkörével. A szakkör második helyezést ért el az az un. okos tűzoltóruha fejlesztésével a 25. Ifjúsági Tudományos és Innovációs Tehetségkutató Versenyen. A díjakat a Magyar Tudományos Akadémián ünnepélyes keretek között adták át 2016. május 30-án.

A területi tüzmelegelőzési bizottság 2016-ban tíz helyszínen 58 fő szervezői létszámmal, 244 munkaórával 25 óra közösségi szolgálattal jelent meg.

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság és a Magyar Tűzoltószövetség közös pályázatán 2013-ban 20 ÖTE, 2014-ben 22 ÖTE, 2015-ben szintén 22, 2016-ban 26 ÖTE nyert támogatást. 2016-ban az elnyert pályázati támogatás értéke 19 millió Ft.

3. Iparbiztonsági szakterület

3.1. Védekezés a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek ellen

A súlyos balesetek elleni védekezésről és a veszélyes üzemek hatósági felügyeletéről szóló kormányrendelet hatálya alá tartozó 8 felső küszöbértékű, 13 alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem és 29 küszöbérték alatti üzem tevékenységének felügyeletét láttuk el. Az előző évhez viszonyítva a megyében nőtt a küszöbérték alatti üzemek száma.

A veszélyes üzemek üzemeltetői részére a helyes jogalkalmazásról és a jogszabályi változásokról szakmai napot szerveztünk.

A SEVESO III. Irányelv rendelkezéseinek megfelelően 2016. június 1-ig valamennyi kötelezett veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem benyújtotta az egységes szerkezetű biztonsági dokumentációt vagy a biztonsági dokumentáció rendelet előírásai szerinti módosítással érintett részét. Az előzőek alapján egységes szerkezetű biztonsági dokumentációt 10 üzemeltető, míg kiegészítést 6 üzemeltető nyújtott be. 2016. június 1-ig 2 üzem felfüggesztette a tevékenységét, így a SEVESO III. szerinti biztonsági dokumentációt nem kellett benyújtania. A hatósági eljárások lefolytatása során a nyilvánosság biztosítására vonatkozó követelményeket érvényesítettük. 11 küszöbérték alatti üzemnél folytattunk le kérelemre hatósági eljárást SKET soros felülvizsgálata miatt.

50 veszélyes anyagok gyártását, tárolását, feldolgozását végző gazdálkodó szervezet üzemazonosítását hajtottuk végre. A megyében működő veszélyes üzemeket a *3. számú melléklet 1. sz. ábra*, a veszélyes anyagokkal foglalkozó és küszöbérték alatti üzemeknél végrehajtott hatósági ellenőrzések számát a *3. számú melléklet 2. sz. ábra* mutatja.

A veszélyes üzemek hatósági ellenőrzéseit az éves ellenőrzési ütemtervünk alapján végeztük, összesen 14 (6 alsó és 8 felső küszöbértékű) veszélyes anyagokkal foglalkozó, valamint 9 küszöbérték alatti üzem időszakos hatósági ellenőrzését hajtottuk végre. Az időszakos hatósági ellenőrzéseken túl, 6 üzemnél komplex iparbiztonsági ellenőrzést végeztünk a társhatóságokkal közösen, amelyek során átfogóan vizsgáltuk a gazdálkodó szervezet tevékenységét.

A veszélyes üzemek üzemeltetői 18 belső védelmi terv gyakorlatot és 24 súlyos káresemény elhárítási terv gyakorlatot hajtottak végre, amelyeket minden esetben ellenőriztünk és megfelelőre értékeltünk. Gyakorlatot követően hatósági jogkörünkben eljárva 4 esetben figyelemfelhívást adtunk ki a veszélyes üzemek üzemeltetői részére az értékelésről szóló jegyzőkönyv megküldésének elmulasztása miatt. A hatósági felhívásnak valamennyi üzemeltető eleget tett. Egy üzemeltetővel szemben SKET soros felülvizsgálatának elmulasztása miatt indítottunk hatósági eljárást, amely 1.000.000 Ft katasztrófavédelmi bírság kiszabásával zárult. A megyében működő üzemeknél veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset, illetve veszélyes anyagokkal kapcsolatos üzemzavar ez évben nem volt.

3.2. Nukleárisbaleset-elhárítási tevékenység

Az Országos Sugárzásfigyelő Jelző és Ellenőrző Rendszer adatait havonta értékeltük és a megyére vonatkozóan táblázatos formában, valamint grafikonon megjelenítve a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében található mérőállomások (Csenger, Nyíregyháza-Napkor, Nyírtelek és Záhony) vonatkozásában a megyei védelmi bizottság elnöke részére megküldtük.

A sugárvédelmi ellenőrzések végrehajtását a Katasztrófavédelmi Sugárfelderítő Egységgel (továbbiakban: KSE) végeztük, főként a közúti ellenőrzésekhez igazodva. KSE alkalmazásra 44 alkalommal került sor. Riasztás miatt vonulás nem történt.

A tavalyi évben is biztosított volt a Katasztrófavédelmi Mobil Labor (továbbiakban: KML) szolgálatellátása és készenléte. A gyors és hatékony felderítések végrehajtása hozzájárult a lakosság és az anyagi javak védelméhez.

A KML 8 esetben került riasztásra és végzett a felderítést. Az alkalmazások jellege: veszélyes áru szállítással összefüggő események, rendkívüli események (szivárgás), gázvezeték sérülés, lakossági bejelentés (arzen-trioxid, tisztítószerek).

A KML a havi munkaterv alapján Belső Védelmi Terv és Súlyos Káresemény Elhárítási Terv gyakorlatokon 22 alkalommal, egyéb gyakorlaton 6 esetben vett részt, veszélyes üzemek ellenőrzésén 24 esetben, veszélyes áru szállítás ellenőrzésében 34 alkalommal működött közre. A szolgálat vezénylése havonta történik, melyet az iparbiztonsági főfelügyelő készít el és az igazgatóhelyettes hagy jóvá. Az állomány részére szinten tartó elméleti és gyakorlati képzést tartunk a jóváhagyott továbbképzési terv alapján.

3.3. Veszélyes áruk szállításának (ADR, RID) ellenőrzése

A katasztrófavédelmi kirendeltségeink közúton 180 ellenőrzést végeztek, melynek során 1685 járművet vontak vizsgálat alá. Ezen járművekből a veszélyes árut szállító járművek száma 347 volt, amelyekből összesen 12 veszélyes árut szállító jármű esetén tártak fel szabálytalanságot az ellenőrök. Az ellenőrzéseket követően 22 bírságolási eljárás megindítására került sor. A végrehajtott közúti ADR ellenőrzések számát *3. számú melléklet 3. sz. ábra*, az ellenőrzött járművek számát *3. számú melléklet 4. sz. ábra* mutatja. ADR telephelyi ellenőrzést 55 alkalommal tartottunk, egy esetben tártunk fel szabálytalanságot, mely alapján bírságolási eljárást indítottunk.

A vasúton végzett 73 RID ellenőrzésen 1260 veszélyes árut szállító vasúti jármű ellenőrzését hajtották végre a kirendeltségeink. A veszélyes árut szállító járművek közül 11 nem felelt meg a szállításra vonatkozó előírásoknak, ezért 6 bírságolási eljárás került lefolytatásra. A 6 vasúti telephelyen több ellenőrzést fogantatosítottunk, melyek során nem állapítottunk meg szabálytalanságot.

Az országosan koordinált „DISASTER” elnevezésű akciósorozatban az előzetesen elkészített tervünk alapján a katasztrófavédelmi kirendeltségek végrehajtották az ellenőrzéseket, valamint részt vettünk a Békés megyében szervezett „DISASTER” RID és ADR akciókban.

A szomszédos megyék bevonásával hajtottuk végre a regionális ADR ellenőrzést, mely során a kirendeltségek az illetékességi területükön kijelölt ellenőrzési pontokon egyidejűleg vizsgálták a veszélyes árut szállító járműveket.

A veszélyes áruk szállításán bekövetkezett rendkívüli események helyszínén a felelőségek tisztázása érdekében minden esetben a szemlét és ellenőrzést folytatattunk le.

Az elmúlt évben is kiemelten kezeltük a Záhony térségében működő rendező-pályaudvarok hatósági felügyeletét, mely érdekében több alkalommal szerveztünk valamennyi kirendeltségünk bevonásával akciót.

3.4. A létfontosságú rendszerek és létesítmények védelme

Az egészségügyi szektorban folytatódott a létfontosságú létesítmények és rendszerek azonosítása és kijelölése. A szakhatósági feladatok végrehajtása zökkenőmentesen történt. Egészségügyi ágazatban két létesítmény került kijelölésre.

2016. június 28-án komplex gyakorlatot hajtottunk végre a közlekedési szektorban a három szakterület (tűzvédelem, polgári védelem, iparbiztonság) részvételével. Feltételezett helyzetként közúton veszélyes áru szállítással összefüggő baleset került beállításra.

2016. november 24-én megyei törzsvezetési gyakorlatot hajtottunk végre a téli rendkívüli időjárási helyzetekre történő felkészülés érdekében, melyen az operatív törzseink a villamos energia szolgáltatás, valamint annak következményeként az ivóvíz- és szennyvízszolgáltatás kiesése miatt végrehajtandó feladatokat gyakorolták.

Az alapvető és létfontosságú felhasználók nyilvántartása rendelkezésre áll, a sharepoint felületre az adatokat rögzítettük. Jelenleg - a jogszabályváltozást követő felülvizsgálatig - a megyében 37 alapvető felhasználó, míg létfontosságú felhasználó 158 van kijelölve.

4. Integrált katasztrófavédelmi hatósági szakterület

Az igazgatóság integrált hatósági tevékenysége tűzvédelmi, iparbiztonsági, polgári védelmi, és a vízügyi, vízvédelmi szakterületekre terjedt ki. A hatékony és jogszerű integrált hatósági feladatellátás a hatósági osztályokra beosztottaktól a vonatkozó jogszabályok széleskörű elméleti ismeretét, gyakorlati készség szintjét elsajátítását és alkalmazását követeli meg. Az integrált hatósági tevékenység végzése érdekében kiemelt figyelmet fordítottunk az egyes szakterületek közötti szoros együttműködésre a gyors információáramlás megvalósulására.

A beszámolási időszakban összesen 3614 hatósági eljárás, 4830 hatósági ellenőrzés, 756 szemle és 1462 szakhatósági eljárás lefolytatására került sor A hatósági eljárások eredményeként 256 esetben került sor bírság kiszabására 19.864.000 Ft összegben. (4. sz. melléklet 1., 2., 3., 4., 5. sz. ábra)

A hulladékgazdálkodási közszolgáltató ideiglenes kijelölésével kapcsolatos hatósági eljárásban Kótaj és Nyírbogdány települések esetében negyedik alkalommal került sor a kijelölő határozat hosszabbítására. Az Észak-Alföldi Környezetgazdálkodási Kft., mint kijelölt közszolgáltató továbbra is a kötelezésnek megfelelően látja el feladatát. A települések a közszolgáltatás ellátására vonatkozó korábbi közbeszerzési pályázati kiírások sikertelensége miatt az elmúlt évben újabb pályázat kiírására nem intézkedtek.

2016-ban 7 önkormányzat értesítése alapján indítottunk hivatalból hatósági eljárást a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz szállításának biztosítása érdekében, az ideiglenes ellátást végző közszolgáltató kijelölésére. A hatósági eljárásokat követően kijelölt ideiglenes közszolgáltatók a kötelezésben foglaltak szerint végzik tevékenységüket.

2016. július 1-jét követően változás történt a kéményseprő-ipari tevékenységet végzők körében. 2016. június 30-ig a közszolgáltatást Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatával kötött közszolgáltatási szerződés szerint a Kéményseprő-ipari Konzorcium látta el. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata a vonatkozó jogszabály szerinti nyilatkozatával 2016. június 30-át követően a még hatályos közszolgáltatási szerződést rendkívüli felmondással felmondta. Tekintettel arra, hogy megyénkben a kéményseprő-ipari közszolgáltatást önként vállaló önkormányzat nem volt, így 2016. július 1-jét követően a megye valamennyi településén a természetes személyek tulajdonában lévő ingatlanok és a társasházak esetében a kéményseprő-ipari tevékenységet a kéményseprő-ipari szerv (katasztrófavédelem) közfeladatként látta el. A gazdálkodó tevékenységet végzők esetében a kéményseprő-ipari tevékenységet az igazgatóság által nyilvántartásba vett két szolgáltató, a gazdálkodási tevékenységet végzők megrendelésére, szolgáltatásként végezte.

Közvetlen élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető égéstermék elvezetők miatt június 30-ig a közszolgáltatók 13 esetben, július 1-jét követően a szolgáltató 1, a kéményseprő-ipari szerv 513 alkalommal tett bejelentést a kirendeltségekre. A kirendeltségek a bejelentést követően, a vonatkozó eljárásrendnek megfelelően végezték a tiltás hatálya alatt lévő kémények ellenőrzését. Az ellenőrzések eredményeként - tiltás hatálya alatt lévő égéstermék-elvezető használata miatt - 8 alkalommal került sor bírság kiszabására.

A gáz csatlakozóvezetékek és felhasználói berendezések műszaki biztonsági felülvizsgálatát követően több helyszínen - jellemzően társasházakban - történt kikapcsolás, azonban ennek ellenére a felülvizsgálat eredményének megváltoztatását kezdeményező bejelentés hatóságunkhoz nem érkezett. Szolgáltató által tett bejelentés - feltárt hiba kijavításának elmulasztása - alapján egy alkalommal indult hatósági eljárás, melyben köteleztük az ingatlan tulajdonosát a felülvizsgálat során feltárt hiányosság kijavítására.

Az igazgatóság 2016-ban 109 esetben járt el településrendezési eszközökkel kapcsolatos véleményezési ügyben. A vélemények kiadásakor valamennyi esetben a vonatkozó eljárásrendnek megfelelően figyelembe vettük az iparbiztonsági, polgári védelmi, tűzvédelmi, vízügyi és vízvédelmi követelményeket.

A tűzvédelmi hatósági, szakhatósági, tűzmelegelőzési tevékenység továbbra is meghatározó része a hatósági tevékenységünknek. 2016-ban az elmúlt évekhez hasonlóan az igazgatóság és a helyi szervei által összesen indított hatósági, szakhatósági eljárások többségét - 47%-át - a tűzvédelmi hatósági, szakhatósági eljárások adták.

A tűzvédelmi hatósági eljárások között jellemzőek voltak: a beépített tűzjelző és tűzoltó berendezések létesítési és használatbavételi engedélyezése, ellenőrzések, ellenőrzést követő eljárások, irányított égetés engedélyezése, tűzvizsgálati eljárások, kéménytűz és CO mérgezést követően eljárások.

2016-ban végrehatott hatósági ellenőrzések 52 %-a a tűzvédelmi szakterületet érintette. A revíziók során 1854 hiányosságot állapítottunk meg. A tűzvédelmi ellenőrzéseket követően 86 esetben került sor tűzvédelmi bírság kiszabására.

Megkülönböztetetten kezeltük a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások engedélyezési ügyeit. 2016. szeptember 9-ét követően, a beruházásokkal kapcsolatos első fokú tűzvédelmi hatósági és szakhatósági hatásköröket - amennyiben jogszabály másként nem rendelkezik - az igazgatóság gyakorolja. A hatáskör telepítését követően tűzvédelmi szempontból 11 hatósági (tűzjelző és oltó berendezések engedélyezése) és 14 szakhatósági ügyben jártunk el. A beruházások közül a jelentősebbek a LEGO Nyíregyházi Gyárának bővítése, a SWISS KRONO Kft. Vásárosnaményi Gyárának bővítése és felújítása (használatbavétel) és az Aranyosapáti Általános Iskola bővítésének használatbavétele volt.

Végeztük a szolgáltatásfelügyeleti tevékenységünkkel kapcsolatos hatósági feladatainkat. Ennek keretében felügyeltük a tűzvédelmi szakvizsgára való felkészítések és szakvizsgáztatások jogszerűségét. A tűzvédelmi szakvizsgáztatási tevékenységgel kapcsolatban az igazgatóságra oktatásszervezők részéről 148 bejelentés érkezett. Ellenőrzéseinket követően a feltárt hiányosságok megszüntetésére két esetben intézkedtünk az oktatásszervezők felé.

A kéményseprő-ipari tevékenység szabályozásának változását követően - július 1. után - a Kéményseprőipari Kft-t, mint kéményseprő-ipari szolgáltatót vettük nyilvántartásba, részére igazolást adtunk ki.

A vízügyi, vízvédelmi szakterület főbb feladatai a különböző vízi létesítmények, vízhasználatok engedélyezése (elvi, létesítési, üzemeltetési, fennmaradási engedélyek kiadása), önellenőrzési tervek, szennyezés csökkentési ütemtervek elfogadása, kibocsátási határérték megállapítások, vízbázis védőterület kijelölés, a különböző más engedélyező hatóság eljárásához adandó szakhatósági állásfoglalást megalapozó vélemények adása.

A 2016-ban kiírt pályázatok hatására a vízügyi hatósági és szakhatósági tevékenység a 2015-ös évhez képest növekedett. Az ültetvénykorszerűsítéssel kapcsolatos pályázatra megyénkben nagy számban jelentkeztek a gazdálkodók, ezért jelentős számú elvi vízjogi engedély iránti kérelem érkezett

igazgatóságunkra. A Vízyűjtő-gazdálkodási Tervben foglaltak alapján a megyénk víztesteinek többségében „jónál rosszabb” a mennyiségi állapotra vonatkozó minősítése, ezért a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatósággal együttműködve az eljárásaink során szigorúan bíráltuk el a Víz Keret Irányelvben foglalt célkitűzésekre is figyelemmel az engedélyezési kérelmeket.

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokban a vízügyi szakterületen 85 engedélyt adtunk ki, valamint szakhatóságként 48 eljárásban vettünk részt. Ezen eljárások részeként az ivóvízminőség-javító, a szennyvízcsatorna hálózat és szennyvíztisztító telep építésre, korszerűsítésre vonatkozó programban megvalósuló beruházások jelentős részében a kivitelezési munkálatok befejeződtek. Az üzemeltetők kérelme alapján nagy számban folytattunk le vízjogi üzemeltetési engedélyezésre vonatkozó hatósági eljárást.

A vízkészlet járulék (továbbiakban: VKJ) 2016-os gazdálkodási évben beszedett összege 570.818.113 Ft. Folyamatosan történtek az adózás rendjéről szóló törvény által előirányzott ellenőrzési eljárások. A VKJ ellenőrzés során több esetben szabálytalan üzemeltetést tapasztaltunk (rossz gazdasági szorzó által megfizetett járulék, hitelesítési problémák), amely nagyobb összegű VKJ hiányhoz vezetett. A törvényi kötelezettséget nem teljesítő ügyfelekkel szemben bírság kiszabására került sor, amely az ügyfél mulasztásának súlyához igazodva - mérlegelve a körülményeket - került megállapításra.

VKJ bevallásával és megfizetésével kapcsolatos jogszabály változás miatt megkezdtük a korábban kiadott vízjogi engedélyek felülvizsgálatát, módosítását.

Jogszabályi kötelezésnek megfelelően végrehajtottuk a vízi létesítmények felügyeleti kategóriájuk szerinti ellenőrzését. A 409 esetben megtartott felügyeleti ellenőrzés során több alkalommal tártunk fel olyan vízi létesítményt, melyre az üzemeltető nem rendelkezett engedéllyel. Az engedély nélkül vagy lejárt engedéllyel működtetett vízi létesítmények üzemeltetőit minden esetben köteleztük a jogszabályban foglaltak betartására.

Soron kívül ellenőriztük az illetékességi területen lévő 63 db szennyvíztisztító telepet, a megállapított hiányosságok miatt 16 üzemeltetőt köteleztünk a jogszabályokban foglaltaknak megfelelő, szabályszerű működésre.

A vizek mezőgazdasági eredetű nitrát szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges kölcsönös megfeleltetési szabályok helyszíni hatósági ellenőrzését a kijelölt 122 állattartó telep vonatkozásában hajtottuk végre, tovább szélesítve a vízbázis védelemmel összefüggő megelőzési feladatainkat.

Ellenőrzéseinket követő hatósági eljárások tapasztalat szerint az ügyfelek jelentős része jogkövető magatartást tanúsított. A nem jogkövető magatartást tanúsító ügyfelek esetében vízgazdálkodási bírság, eljárási bírság kiszabása, továbbá a jogsértés megszüntetése érdekében kötelező határozat kiadása történt.

5. Főügyeleti tevékenység

Az igazgatóság főügyeleti osztálya a katasztrófavédelem integrált tevékenységi rendszerében működteti a megyei főügyeletet, a megyei műveletirányítási ügyeletet, és a katasztrófavédelmi műveleti szolgálatot. A szervezeti szabályozók rendszerében egységesen irányította a megye tűzoltási és műszaki mentési tevékenységét, az ehhez kapcsolódó alárendelt szervek jelentési rendszerét.

2016. február 14-én a fő- és műveletirányító ügyeletet átköltözték a rendőrségi tevékenységirányítási központba. Az átköltözéssel a 105-ös segélyhívószám kezelése is megváltozott, azok a hívásfogadó központokba futnak be és kerülnek fogadásra.

Az Egységes Segélyhívó Rendszer munkatársaival a jó kapcsolat kialakítása érdekében szakmai látogatást tettünk a miskolci központban. Az ügyeleti szolgálatot ellátók szoros kapcsolatot tartanak fenn a társzervek ügyeleteivel, illetve kapcsolattartókkal. A magyar-román és magyar-ukrán vegyes bizottsági üléseken meghatározott feladatok végrehajtásának részeként kapcsolatot tartunk a szomszédos országok társzerveinek ügyeleteivel. Az ügyeleti szolgálat rendszeresen ellenőrizte a Marathon Terra rendszer működését, mely során a BM OKF Központi főügyelete által tartott kommunikációs gyakorlatokon érkező feladatokat és azok végrehajtását megfelelő formában határidőre jelentette. Felkészült és tapasztalt ügyeletvezetők és főügyeletesek irányítják a káresetek felszámolását.

A szakmai tapasztalatok, valamint a képzéseken elsajátítottak biztosítják a túlriasztások elkerülését, a reagálási idő csökkentését, a költséghatékony műveletirányítást. Az ügyelet 2016. július 01-jével zökkenőmentesen átállt a 12/24-12/48-órás váltásos szolgálati rendre.

A 2016. évben négy alkalommal tartottunk tömeges jelzés gyakorlatot, melyek végrehajtása során az állomány a technikai és informatikai eszközök kezelését életszerű – rendkívüli – helyzetnek megfelelően gyakorolta. A megyei főügyelet és a kirendeltségek/HTP-k ügyelei között a jelentési rend megfelelően működik, az események felvétele, rögzítése és kezelése biztosított. Az önkéntes tűzoltó egyesületekkel való kapcsolattartást nagymértékben javította az egyesületek EDR eszközökkel történő ellátása. A műveletirányítói állományhoz a 2016. évben 2981 adatlap érkezett, melynek kezelését valamennyi esetben végrehajtották.

Az osztály részeként működő katasztrófavédelmi műveleti szolgálat (továbbiakban: KMSZ) 2016. január 1-jétől a mentő tűzvédelmi feladatok irányítása, koordinálása mellett végrehajtja a tűzeseti helyszíni szemléket és lefolytatja a tűzvizsgálati eljárásokat. 2016-ban a KMSZ 70 katasztrófavédelmi feladat végrehajtásában, valamint az erdőháti jégverést követően helyszíni irányítóként vett részt az esemény felszámolásában. Kárhelyszíni irányító tevékenységükön túl számos esetben hajtottak végre ellenőrzéseket. A szolgálat szakmailag képzett állománya jelentős segítséget nyújtott a hivatásos és önkormányzati tűzoltóságok részére az elméleti és gyakorlati képzések végrehajtásában.

2016 decemberétől egy új, korszerű technikai felszereltséggel rendelkező gépjármű segíti a KMSZ irányítói és szakmai tevékenységét.

6. Együttműködés és kommunikáció

Igazgatóságunk a szomszédos igazgatóságokkal, helyi szervekkel, a társ szervekkel, a települési önkormányzatokkal, a karitatív szervezetekkel, az egyházakkal, a médiával és a védelmi igazgatás rendszerében résztvevőkkel folyamatos és jól működő kapcsolatrendszert működtet. A jó szervezeti és emberi kapcsolatot, valamint együttműködést erősítették a közösen szervezett gyakorlatok, rendezvények. A közbiztonság javítása érdekében a társszervekkel közös ellenőrzéseket (tűzvédelmi, ADR, RID) terveztünk és hajtottunk végre.

A nemzetközi határmenti együttműködés fenntartása érdekében meghívtuk a szomszédos országok tűz- és polgári védelmi vezetőit ünnepi rendezvényeinkre. Kölcsönösen részt vettünk egy-egy csapattal a román, illetve magyar megyei lépcsőfutó versenyen.

A 2014-ben elindult „A határon átnyúló és szektorok közötti együttműködés erősítése” elnevezésű pályázat utolsó – jégről mentési – gyakorlati eleme a 2016. évben került végrehajtásra, majd ezt követően a gyakorlat lezárása történt meg. A Szatmárnémeti Multisalva Egyesület, a Szatmár Megyei „SOMES” Sürgősségi Helyzetek Felügyelőisége, a Szatmárnémeti Vöröskereszt, a Szatmárnémeti Caritas, a Felső-Tiszavidéki Búvár és Mentő Közhasznú Egyesület, a Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete és igazgatóságunk közös pályázatának eredményeként; a partnerek az együttműködésüket erősítették és kiszélesítették, valamint közös eljárásrendet dolgoztak ki.

A sikeres együttműködéshez fenntartjuk a megfelelő és folyamatos kommunikációt a két ország között, a megyei főügyelet heti rendszerességgel skype-on és telefonon tartja a kapcsolatot az ukrán, telefonon a román féllel. A szomszédos országok szervezetei a szoros és korrekt együttműködés eredménye alapján, hiteles információkkal látnak el bennünket a beavatkozásokat, védekezéseket igénylő eseményeknél.

Az igazgatóság munkájáról a sajtó hatékony tájékoztatását a szóvivő látja el. 2016-ban kevesebb országos közérdeklődésre számot tartó esemény következett be megyénkben, éppen ezért a helyi médiumok szerepe erősödött. A lakosság tájékoztatását nyolc megyei rádió, négy televízió, egy napi-, illetve egy hetilap segíti a megyében, szinte valamennyi médiumhoz tartozik egy-egy online felület is. A sajtóval kötött együttműködés biztosítja a lakosság gyors és hiteles tájékoztatását. A tevékenységünkről és beavatkozásainkról szóló tájékoztatások mellett a megelőző tevékenységünk erősítése érdekében

közlemények, tájékoztató anyagok közzétételével hívjuk fel a lakosság figyelmét az aktuális veszélyeztető hatásokra, a jogszabályok változására, ezzel elősegítve a jogkövető magatartást.

III. 2017. FŐ FELADATAI

A következő év feladatai (elsősorban lakossági, közbiztonsági szempontból)

1. Továbbra is kiemelten kell kezelni a kockázati helyszínek beazonosítását, illetve felügyelet alatt tartását, szükség szerinti összevont hatósági ellenőrzését.
2. A települések önmentő képességének fokozása érdekében további települési önkéntes mentőcsoportokat kell létrehozni.
3. Az önkéntes és köteles polgári védelmi szervezetek állományát fel kell készíteni a rendkívüli időjárási helyzetek és az ár- és belvizek kártételei elleni védekezés feladataira.
4. Folytatni kell a katasztrófavédelmi operatív szervek felkészítését.
5. A lakosságfelkészítés területén folytatni kell a különböző célcsoportok differenciált felkészítését.
6. A külső védelmi tervvel rendelkező településeken a beavatkozásra tervezett szervezeteket fel kell készíteni feladataikra, a veszélyeztetett területen tartózkodókat a követendő magatartási szabályokra.
7. Tovább kell javítani a vezetői-irányítói munkát, annak előrelátási képességét, feltétel-érzékenységet, a vezetői munka tudatosságát, a vezetés módszereit, különös figyelemmel az alparancsnoki állományra, valamint az állomány problémáinak feltárására, megértésére, megoldások kidolgozására.
8. Folytatni kell a védelmi igazgatás vezetési képességének fejlesztését, különös tekintettel a középszintű szervezetek tevékenységére.
9. Tovább kell fejleszteni a katasztrófavédelem ügyeleti és műveletirányítási rendszerét az ESR-112-es rendszerben, különös tekintettel a mentőszolgálat irányító rendszerével való együttműködési képességére.
10. A SEVESO III. irányelv végrehajtása során folytatni kell a veszélyes üzemek biztonsággal kapcsolatos hatékonyságát, a hatósági jogérvényesítés és a hatékony kommunikáció fenntartásán keresztül.
11. Folytatni kell a létfontosságú rendszerek és létesítmények beazonosítását, a biztonsági szinthez kapcsolódó reagáló képesség fokozását, a kritikus infrastruktúra védelmi és az információbiztonsági hatósági munka feltételrendszerének fejlesztését.
12. Valamennyi kommunikációs eszköz felhasználásával meg kell ismertetni a médiával, azon keresztül a lakossággal a katasztrófavédelem feladatait, illetve, azokat az eseményeket, amikor a szervezetre számítani lehet. Erősíteni kell a katasztrófavédelem megelőzést célzó médiajelenlétét.